

Upravništvo: Ljubljana, Knafljeva 5
— Telefon št. 3122, 3123, 3124,
3125, 3126.
Inseratni oddelek: Ljubljana, Selen-
burgova ul. — Tel. 3492 in 2492.
Podružnica Maribor: Grajski trg št. 7.
Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ulica 2.
Telefon št. 190.
Računi pri ošt. ček. zavodih: Ljub-
ljana št. 11.842, Praga čisto 78.180,
Wien št. 105.241.

JUTRO

Izhaja vsak dan razen ponedeljka.
Naročnina znaša mesečno 25 din.
Za inozemstvo 40 din.

Uredništvo:
Ljubljana, Knafljeva ulica 5, telefon
3122, 3123, 3124, 3125, 3126; Maribor,
Grajski trg št. 7, telefon št. 2455;
Celje, Strossmayerjeva ulica št. 1,
telefon št. 65.

Rokopisi se ne vračajo.

Kdo bo posredoval?

To vprašanje že nekaj dni zanima mednarodno javnost, ki s pozornostjo zasleduje razvoj najnovejših diplomatskih ofenziv, ki spremenljajo dosedanje vojno. Vprašanje o posredovanju med Nemčijo ter Anglijo in Francijo se je postavilo že takoj po začasni razdelitvi Poljske med Nemčijo in Rusijo, še bolj v ospredje pa je stopilo z novimi nemško-ruskimi sporazumi z dne 28. septembra.

Vprašanje o posredovanju za likvidacijo vojne je dejansko nastalo v zvezi z nemškim stališčem, po katerem je bil cilj Nemčije v sedanji vojni dosežen, čim je ona uresničila svoje načrte na Poljskem. Ker sta po nemškem tolmačenju obe zapadni velesili napovedali Nemčiji vojno samo zaradi izpolnitve svojih obveznosti do Poljske, je po likvidaciji Poljske, kakor označujejo v Berlinu rusko-nemški sporazum o delitvi bivše poljske republike, nadaljevanje vojne na zapadu po nemškem mišljenju izgubilo sleherno utemeljitev.

Formalno pa se je vprašanje posredovanja za likvidacijo sedanje vojne pojavilo v zvezi z novimi nemško-ruskimi moskovskimi sporazumi z dne 28. septembra, med katerimi je tudi skupna izjava nemške in ruske vlade, ki se tega vprašanja neposredno dotika. Nemška in sovjetska vlada sta se v tej skupni izjavi postavili na stališče, da sta po razsulu poljske države »ustvarili zanesljivo osnovo za trajen mir v vzhodni Evropi«, ker smatrata, kakor to še posebej poudarjata v svojem prijateljskem paktu, ponovno miru in reda ter zagotovitev mirnega razvoja narodov na ozemlju Poljske, izključno za svojo nalogo. Zato obe vladi v skupni izjavi »soglasno izjavljata svoje prepričanje, da bi bilo v pravo korist vseh narodov, ako bi se napravil konec vojnemu stanju, obstoječemu sedaj med Nemčijo na eni strani Veliko Britanijo in Francijo na drugi strani.« Zaradi tega bosta »skupno in morda sporazumno z drugimi prijateljskimi državami zastavili svoj vpliv, da se ta cilj čimprej doseže.«

Tako je bila skupno izražena želja Nemčije in Rusije, da bi se sedanja vojna čimprej zaključila. Njuno namigovanje na sporazumno postopanje »z drugimi prijateljskimi državami« je takoj vzbudilo domnevo, da želita obe vladi posredovanje kake tretje države v duhu svoje skupne izjave. Zato se je samo po sebi takoj postavilo vprašanje: kdo bo posredoval? Že nekaj dni po tej izjavi, ki so jo na zapadu označili za »mirovno ofenzivo« v duhu nemških zahtev, je na povabilo nemške vlade prišel v Berlin na razgovore z nemškimi državni in italijanskimi zunanji ministri grof Ciano. Tako se je spet sama po sebi pojavila misel, da hoče Nemčija naprositi Italijo za posredovanje v duhu nemško-ruske izjave. O vsebini italijansko-nemških razgovorov ni izšlo nobeno uradno sporočilo; ostalo je samo pri ugibanju. Vsa ugibanja v pogledu morebitnega italijanskega posredovanja pa je presekala objava italijanske polslužbene agencije Stefani 4. t. m., ki zavrača vse vesti, da proučuje Mussolini predlog za sklicanje mirovne konference, nakar še posebej pristavlja: »V sedanjih razmerah ne bo podvzela Italija nobene pobude te vrste.«

Iz tega bi se dalo sklepati, da je vsaj za sedaj izključena možnost italijanskega mirovnega posredovanja v duhu nemško-ruske izjave, odnosno v duhu posebnih nemških želja, o katerih so nemški državni gotovo informirali italijanskega zunanje ministra o priliki njegovega berlinskega obiska. To dopušča tudi nadaljnji zaključek, da se v politiki Italije, kakor jo je označil sklep italijanske vlade z dne 1. septembra tega leta, nič ni spremenilo in da želi Italija slej ko prej ostati izven sedanje oborožene spopada. Zdi se verjetno, da njeno posredovanje za sedaj tudi zato ne prihaja v poštev, ker je med stališčema obeh vojnih strank tolikšen prepad, da so izglede na uspeh posredovanja v duhu nemških predlogov, v kolikor so bili doslej že izraženi, zares minimalni.

Kakor so te dni povedali Chamberlain, Daladier in lord Halifax, smatrat Anglija in Francija nemško-poljski spor samo za povod, ne pa tudi za vzrok sedanje vojne. Izpolnitev njunih obveznosti do Poljske je bila torej za obe velesili povod, da sta vstopili v vojno z Nemčijo z daljnosežnejšimi cilji, ki sta si jih postavili v zvezi z vsem mednarodnim razvojem zadnjih let.

Ako pa se zapad že v naprej izreka proti kakršnikoli predlogom o likvidaciji sedanje vojne na osnovi od Nemčije stavljenih predlogov, ni s tem seveda rečeno, da odklanja sleherno posredovanje sploh. Iz razprave, ki je sledila v tork v angleški zbornici odklonilnim Chamberlainovim izjavam glede nemških predlogov za mir, sme-

Pred objavo nemških predlogov

Danes opoldne se sestane nemški državni zbor — Napovedan je velik Hitlerjev govor z mirovno ponudbo Angliji in Franciji, ki mirovne akcije v principu ne odklanjata

Berlin, 5. oktobra. br. Nemški državni zbor se sestane v petek, 6. oktobra ob 12. v Krollovi operi. Na dnevnem redu je samo izjava, ki jo bo podal v imenu nemške vlade kancelar Hitler.

Rim, 5. oktobra. Iz Berlina so zvečer prispeli vesti, da je nemška vlada danes sklenila mirovne predloge, ki jih bo jutri objavil kancelar Hitler, tako izpremeniti, da bodo za obe zapadni velesili bolj sprejemljivi, kakor pa so bili prvotno zamišljeni predlogi. V berlinskih krogih mislijo, da je še vedno vsaj malo upanja, da Anglija in Francija Hitlerjevih predlogov ne bosta enostavno odklonili, marveč, da jih bosta vsaj proučili. Kljub temu pa so nocojšnji italijanski listi glede izgledov za premirje skrajno rezervirani.

Nemčija hoče sklicati konferenco nevtralecev

Pariz, 5. okt. br. Tu so se danes razširile vesti, da namerava nemška vlada povabiti zastopnike vseh severnih, srednjih in jugovzhodnih evropskih držav na posebno konferenco, na kateri naj bi se določile povsem nove osnove za obojestranski trgovinski promet. Ustvaril naj bi se poseben mednarodno-trgovinski sistem, ki bi se razširil na vse države od Severnega do Sredozemskega morja. Dr. Schacht je na pobudo kancelarja Hitlerja in gospodarskega ministra Franka že pripravil načrt o tem gospodarskem sistemu, ki naj bi Nemčiji zagotovil reden dovoz vseh življenjskih potrebščin in nekaterih vrst surovin v zamenjavo za nemške stroje in druge industrijske izdelke.

Kako presojajo položaj v Londonu

London, 5. okt. s. Na predvečer govora kancelarja Hitlerja izjavljajo v merodajnih angleških političnih krogih, da je na podlagi govorov Chamberlaina Halifaxa ter drugih angleških ministrov, kakor tudi francoskega ministrskega predsednika Daladiera popolnoma jasno, da Anglija in Francija ne bosta pristali na noben mirovni predlog, ki bi imel kot osnovo razdelitev Poljske.

London, 5. oktobra. o. »Exchange Telegraph« poroča, da prevladuje v diplomatskih krogih kakor tudi v okolici angleške vlade vtis, da se Hitlerju ni posrečilo pridobiti Mussolinija za posredovanje na podlagi nemško-ruskega mirovnega predloga. Večjo aktivnost Italije pričakujejo v londonskih krogih komaj po sestanku nemškega državnega zbora. Gospodarski krogi menijo, da potrebuje Nemčija od Rusije blago in ne vojakov, zaradi česar bi bilo tudi v njenem interesu, če bi Rusija ostala nevtralna tudi po neuspehu mirovne akcije.

London, 5. okt. z. V tukajšnjih krogih zatrjujejo, da govore v Berlinu brez pooblašča Moskve in Rima, če groze s skupnim nastopom Nemčije, Italije in Rusije proti zapadnim velesilam. Anglija nima nobenega vzroka, da bi se uklonila diktatu. Zastopnik zunanega ministrstva kakor tudi vodilni angleški listi in nevtralni diplomatski krogi v Londonu so mnenja, da je angleška vlada sicer privravnjena proučiti tudi nemške mirovne predloge, vendar pa za enkrat nič ne kaže na to, da bi imeli ti predlogi kakršenkoli izglede na uspeh, če slone na priznanju izvršenega dejstva na Poljskem.

... v Rimu

London, 5. okt. AA. (Reuter). Napovedalec rimske radijske postaje je sredi sporočil: Italijanska politika stremi za tem, da prepreči, da se druga evropska vojna ne razširi in ne postane katastrofa za človeštvo. Njz vzroka za domnevo, da se bo Italija udeležila vojnih operacij, ra-

mo sklepati, da v Londonu strogo ločijo med posredovanjem, ki bi ga nekdo podvzel v znamenju nemških mirovnih predlogov, in onim, za katerega bi se na primer prostovoljno oddala kaka tretja država izven sedanje konflikta z željo po resnični zagotovitvi trajnega miru v Evropi in v svetu. Zato vprašanje, kdo bo posredoval, še vedno ni izgubilo svoje aktualnosti, in to ne glede na nasprotujoča si stališča obeh vojnih taborov.

Izven teh dveh taborov je namreč še vedno večina evropskih in izvenevropskih držav, med njimi tudi štiri velesile. Niti Angleži niti Francozi ne žele vzbuditi suma, da si končno ureditev evropskih ali svetovnih prilik laste oni sami. Zato nočejo v naprej odkloniti mirovnih prizadevanj onih velesil, ki še stoje izven sedanje konflikta in ki so že s svojim dosedanjim postopanjem dokazale, da jim je mir ljubši od vojne. Zanimivo so bile v tem pogledu tako Chamberlainove kakor Daladierove pohvale Mussolinijevih prizadevanj. Prizadevanja ostalih miroljubnih držav so seveda tudi predmet angleškega in francoskega zanimanja.

zen če bi morala to storiti v lastno obrambo ali pa v obrambo svojih koristi. Italijanska vlada ne bo dala nobene pobude za sklicanje mirovne konference, kljub temu pa je pripravljena nuditi moralno diplomatsko podporo vsaki pobudi, ki bi utegnile pripomoci k miroljubni ureditvi oboroženega spora.

Rim, 5. okt. z. Na predvečer Hitlerjevega govora zasleduje italijanska politična javnost z izrednim zanimanjem prognoze, ki prihajajo iz Londona in Pariza. Kar se tiče Anglije, pripisujejo debati v spodnji zbornici velik pomen in sklepajo iz nje, da še vedno obstoji vsaj malo upanja, da pobuda za ustavitev sovražnosti ne bo popolnoma brezuspešna. Kar se tiče Francije, se sodijo, da se je razpoloženje v zadnjih 24 urah, če ne že evolucionalno, pa vendarle vsaj nekoliko izpremenilo v prilog miru.

... v Švici

Curih, 5. okt. z. Današnja »Zürcher Zeitung« se v uvodnem članku bavi z reakcijo na Hitlerjevo mirovno ponudbo v Parizu in Londonu in ugotavlja, da sta Anglija in Francija že v naprej napovedali odklonitev sleherne ponudbe, ki ne bi ustrezala ciljem, zaradi katerih sta šli v vojno Nobenega dvoma ne more več biti, da bodo Hitlerjevi mirovni predlogi odklonjeni. Čeravno so nekateri angleški parlamentarci šli tako daleč, da bi moglo nji-

hovo stališče zbujaati v Berlinu vsaj še iskrico upanja, se mora ugotoviti, da ni nobenega znaka, ki bi kazal na to, da bi zapadni velesili le količkaj oklevali v svoji odločnosti, da nadaljujejo vojno do končne zmage. »Neue Zürcher Zeitung« naglašja, da morata Anglija in Francija že v svoje mladenčastni interesu vztrajati do konca vse dotlej, dokler ne dosežeta svojega vojnega cilja, kajti ne sme se pozabiti, da sta Anglija in Francija izvedli ogromno mobilizacijo svoje vojske, mornarice, letalstva in vsega gospodarstva. To govori več kakor vse drugo. Dve velesili, ki sta do skrajnosti oboroženi in pripravljene stopiti v vojno, se pač ne bosta dali odvrtiti od svojega cilja ne z diplomatskimi manevri ne z grožnjami.

Berlin, 5. oktobra z. »Basler Nachrichten« poročajo, da je Chamberlainov govor tudi v Berlinu zbudil vtis, da Nemčija ne more računati na to, da bi bili njeni mirovni predlogi sprejeti. Vendar pa v Berlinu še vedno upajo, da Anglija s tem še ni izrekla zadnje besede in da bo primerno modificirane nemške predloge vseeno proučila. Ni še znano, kakšna bo vsebina jutrišnjega Hitlerjevega govora, toda nocoj se je v poučenih berlinskih krogih zatrjevalo, da Hitler ne bo stavil nobene direktne mirovne ponudbe, pač pa bo naslovil na Anglijo in Francijo jasno svarilo in napovedal, da se bo Nemčija sporazumela z Rusijo in Italijo, če bo prisilje-

na nadaljevati vojno z zapadnimi velesilama, dasiravno tega ne želi.

Poseben poštni žig za današnjo sejo rajhstaga

Berlin, 5. okt. br. Nemška pošta uprava je odredila, da bodo jutri vsa pisma in druge poštne pošiljke označene s pečatom »Velikonemški državni zbor, 6. oktobra 1939«. Na ta način hoče dati poseben poudarek pomembni seji nemškega državnega zbora, na kateri bo Hitler objavil svoje mirovne predloge in očrtal nadaljnjo akcijo Nemčije.

Stališče Indije

London, 5. oktobra. br. Izvršni odbor indijskega kongresa je imel danes popoldne sejo, ki se je udeležil tudi Ghandi. Ghandi je na njej poročal o svojih razgovorih z indijskim podkraljem. Na osnovi njegovega poročila se je razvila debata, v kateri so se vsi govorniki izrazili proti temu, da bi Anglija in Francija sedaj sprejeli kakršnokoli novo ponudbo na osnovi novega stanja v Evropi. Notranji minister kongresne vlade Monji je v svojem govoru zahteval, da morajo zavezniki ne glede na žrtve preprečiti uničenje sedanje kulture in civilizacije. V tem smislu je izvršni odbor sprejel tudi posebno resolucijo, ki bo še nocoj izročena indijskemu podkralju.

Letonska — drugi ruski protektorat

Rusija je v včeraj podpisani rusko-letonski pogodbi dobila na Letonskem pomorska, letalska in artilerijska oporišča — Pogodba o medsebojni pomoči je sklenjena za deset let

Moskva, 5. okt. br. (Tas). Nocoj so se v Kremlju sestali Molotov, letonski zunanji minister Munters, Stalin, ruski poslanik v Rigi Zotov in letonski poslanik v Moskvi Kocins. Ob tej priliki je bila svečano podpisana naslednja nova pogodba o vzajemni pomoči med Rusijo in Estonsko ter proglašena tudi skupna izjava o nevmešavanju v notranje zadeve obeh držav in spoštovanju socialne in gospodarske strukture vsake izmed njiju.

Predsednik vrhovnega sovjeta in predsednik Letonske sta se sporazumela glede sklenitve pogodbe o medsebojni pomoči na osnovi že obstoječe mirovne pogodbe z dne 11. avgusta 1920 in prijateljskega sporazuma z dne 5. februarja 1932. Ti pogodbi bosta trdni osnovi za novo pogodbo, ki se sklene v svrhu čuvanja interesov obeh držav.

V to svrhu sta se sestala predsednik sveta ljudskih komisarjev in ljudski komisar za zunanje zadeve Molotov in zunanji minister Letonske Munters ter sta kot pooblaščenca svojih vlad sklenila, kakor sledi:

Cl. 1. Obe stranki se obvezujeta, da si bosta v primeru direktnega napada ali nevarnosti napada po kakih evropskih velesil na območje meje obeh strank na vzhodnem morju, ali na njune meje na kopnem preko ozemlja Estonске, odnosno litovske republike, kakor tudi na oporišča, omenjena v 3. čl. te pogodbe, priskočili na pomoč.

Cl. 2. Sovjetska Rusija se obveže letonski vladi zagotoviti za letonsko armado vso pomoč v oboroževanju in raznih vojnih potrebščinah, katere ji bo dobavila pod ugodnimi pogoji.

Cl. 3. Letonska republika priznava Sovjetski Rusiji pravico, da si v svrhu zavarovanja svojih interesov in ojačenja njene lastne varnosti v lukah Ljepaji (Libava) in Ventspilsu (Vindava) ustvari pomorska vojna oporišča in nekatera letalska za svoja letala na osnovi zakupa po primernih cenah. Natančne določbe glede teh oporišč in njih meje bodo sporazumno še določene. Da bi se zavarovalo irbenške ožine, se Sovjetski Rusiji zagotovi pod istimi pogoji, da si zgradi tudi oporišča za svoje obalne baterije na obali med Ventspilsom (Vindava) in Pitragom.

V svrhu zavarovanja pomorskih letalskih in artilerijskih oporišč se prizna Sovjetski Rusiji pravica, da na odsekih, ki so za to dovoljeni, na lastne stroške garnizira in vzdržuje strogo omejeno število sovjetskih čet in letalskih sil, katerih najvišje število bo določeno po posebnem sporazumu.

Cl. 4. Obe stranki se obvezujeta, da ne bosta sklepali nikakih pogodb in se tudi ne bosta pridružili nobeni koaliciji, ki bi bila naperjena proti eni ali drugi izmed njiju.

Cl. 5. Izvedba tega pakta ne sme v nobeni obliki kršiti suverenosti pravic obeh strank in še posebej ne njunega državnopravnega reda, gospodarskega in socialnega sistema ter njihovih vojaških ukrepov. Za oporišča in letalska določeni odseki, kakor so navedeni v čl. 3, ostanejo teritorialno letonska last.

Cl. 6. Ta pakt se uveljavi ob izmenjavi ratifikacijskih listih. Izmenjava ratifikacijskih dokumentov se izvrši v 6 dneh po podpisu pakta v Rigi.

Ta pakt bo veljal 10 let. Če nobena izmed obeh strank ne bi smatrala za potrebno, da ga leto dni pred potekom tega ro-

ka odpove, se podaljša njegova veljavnost za nadaljnjih deset let.

V potrditve tega sta pooblaščenca obeh vlad podpisala ta pakt in ga označila s svojima pečatoma.

Hkratu je agencija Tas objavila uradni komunikate, da sta o priliki podpisa rusko-letonske pogodbe in v zvezi z njo komisar za zunanje zadeve Molotov in zunanji minister Munters v prisotnosti tajnika vrhovnega sovjeta Stalina in letonskega poslanika v Moskvi Kocinsa ter ruskega poslanika v Rigi Zotova izrazila soglasno mnenje, da je v dolgi vrsti let razvoja sedanjih prijateljskih odnosov med obema državama nastalo zaupanje treba ohraniti v interesu uspešne izvedbe pakta o medsebojni pomoči. Obe stranki, ki sta sklenili ta pakt, bosta vztrajali neomajno na načelih mirovne pogodbe in nenapadnega pakta, ki sta bila sklenjena v priznanju suverenih pravic obeh držav, kakor tudi na načelu, da se ne bosta vmešavali v notranje zadeve. Obe stranki sta se po dolgoletnih izkušnjah prepričali, da sedanja sistema obeh držav ne pomenita nikake ovire za uspešno sodelovanje med njima. Zato izjavljata, da bosta tudi v novih odnošajih nastalih po paktu, vedno spoštovali državno, socialno in gospodarsko strukturo ene in druge strani in tako še utrdili osnovno dobrih sosedstvenih odnosov svojih narodov.

Kriza v estonski vladi

New York, 5. okt. s. Iz Revala poročajo, da bo v estonski vladi prišlo najbrž do krize, ker se nekateri ministri ne strinjajo z novo estonsko-rusko pogodbo. Dne 10. t. m. se sestane estonski parlament in bo do takrat najbrž že prišlo do sprememb v sestavi vlade. Vrhovni poveljnik estonske vojske je podal ostavko.

Kaj zahteva Rusija od Litve

Kovno, 5. okt. s. Iz neuradnih, toda dobro poučenih krogov poročajo, da je ruska vlada stavila Litvi predlog za sklenitev pakta o medsebojni pomoči ter zahtevala, da litovska vlada dovoli Rusiji dve letalski oporišči v Litvi. Izgleda, da poleg tega ruska vlada želi prost prevoz za rusko blago preko litovskega ozemlja v letonsko lukso Ljepaji (Libava) in da predlaga plebscit o pripadnosti vilenskega okrožja.

Hitler v Varšavi

Prisostvoval je veliki paradi nemških čet, nakar se je zvečer vrnil z letalom v Berlin

Berlin, 5. okt. br. Kancelar Hitler se je danes mudil v Varšavi, kjer so mu priredili svečan vojaški sprejem. Popoldne je prisostvoval veliki paradi nemške vojske ki je sedaj zbrana v Varšavi. Paradi sta prisostvovala tudi oba vrhovna poveljnika nemških armijskih zborov, ki še operirata na vzhodnem bojišču ter drugi nemški vodilni generali.

Berlin, 5. okt. o. Kancelar Hitler je nocoj zopet odpotoval z letalom v Berlin. Berlin, 5. oktobra. AA. (DNE). Vrhovno poveljstvo poroča: Na vzhodu se nadaljuje čiščenje krajev vzhodno od reke Višle.

Bukarešta, 5. okt. AA. Predsednik Zedinjenih držav je povabil bivšega predse-

Danes se pod predsedstvom državnega predsednika Smetone ponovno sestane litovski ministrski svet, da prouči ruske predloge. Zunanji minister Urbis odpotuje ponovno v Moskvo najbrže šele jutri.

Podpis rusko-nemškega razmejitevnega protokola

Moskva, 5. okt. s. Včeraj sta zunanji minister Molotov in nemški poslanik Schulenburg podpisala protokol o končni razmejitvi med Nemčijo in Rusijo na Poljskem. V ponedeljek se sestane nemško ruska mešana komisija, da v podrobnostih določi mejo.

Nemška gospodarska delegacija na poti v Moskvo

Berlin, 5. oktobra. AA. (DNE) V soboto se odpelje v Moskvo nemška uradna komisija pod vodstvom ministra Schnurreja. V delegaciji bo 12 strokovnjakov za promet in gospodarska vprašanja.

Zbiranje ruskih letal v Kronstadtu

Riga, 5. oktobra. AA. (Stefani) Poročajo iz Moskve, da je več tisoč sovjetskih pilotov in 600 letal zbranih v trdnjavi Kronstadtu pred Leningradom.

★

Pogajanja s Turčijo

Ankara, 5. oktobra. AA. (DNE) Turški politični krogi pričakujejo, da se bodo pogajanja v Moskvi končala ob koncu tega tedna, nakar se bo Saradzoglu sestal z Gafencem v Konstanci. Turčija želi, da se sedanji spopad v Evropi likvidira na miren način.

Pri Vorošilovu

Moskva, 5. oktobra. (DNE) Ljudski komisar za vojsko, maršal Vorošilov, je 3. oktobra sprejel turškega ministra za zunanje zadeve Saradzogla. Istega dne je Saradzoglu obiskal komisarja za zunanjo trgovino Mikojana. Obema sprejemoma sta prisostvovala turški veleposlanik v Moskvi Ali Hajdar Aktaj ter sovjetski poslanik v Ankari Terentijev. Saradzoglu je obiskal včeraj Leninov mavzolej, kjer je položil vence.

General Prehala

odpotoval v Francijo

Bukarešta, 5. oktobra. AA. (Havas) Bivši čsl. general Prehala, ki je organiziral na Poljskem češke in slovaške legije, je odpotoval včeraj iz Bukarešte v Francijo.

ka poljske republike Mosćicega, naj se nastani v Zedinjenih državah, toda zdravstveno stanje Mosćiceku ne dovoljuje, da bi nastopil tako dolgo potovanje ter bo prebil več tednov v Švici, kakor je bilo to že javljeno.

Letonska — ruski protektorat

Na podlagi pogodbe z Letonsko dobi Rusija pravico, da zgradi v treh letonskih lukah mornarišča, letalska in artilerijska oporišča, in sicer v Libavi (Liepaja), v severno od Libave ležeči Vindavi (Ventspils) in končno v Pitragu na skrajnem severnem delu letonske Kurlandije, nasproti estonskemu otoku Osel.

Z zapadnega bojišča

Hudi nalivi preprečujejo vsako večjo aktivnost na kopnem in v zraku

Pariz, 5. oktobra. AA. V obmejnih krajih je že dva dni zelo slabo vreme in so zato operacije omejene na minimum. Živahne so bile patrulje, od časa do časa pa začno po malem streljati topovi. Malo živahnosti je tudi v zraku. Dežuje kakor iz škafa vrh tega brije tudi precej hud veter. Oblaki so zelo nizki in je letanje težkočeno.

Pariz, 5. oktobra. AA. Vojno poročilo z dne 5. oktobra zjutraj se glasi: Od časa do časa topniško streljanje na raznih točkah fronte.

Belgije. Kot tak primer da bi Nemčija mogla smatrati, če Belgija ne bi mogla ali ne bi hotela preprečiti kršitve belgijske nevtralnosti s strani tujih letal. V Bruslju k temu izjavljajo, da ima Belgija tako voljo, kakor tudi moč, da take kršitve prepreči. Poročilo agencije Belge prinašajo vsi belgijski listi.

Berlin, 5. oktobra. s. V nemških uradnih krogih so danes odločno zanikali vesti, da bi Nemčija nameravala prekršiti nevtralnost Belgije. Nemčija namerava vztrajati pri svojih garancijah brezpogojno.

Preureditev podzemskih železnic v Londonu

London, 5. okt. s. Nekatere postaje londonske podzemeljske železnice, ki jih bodo tako preuredili, da bodo zaščitene proti napadom iz zraka, bodo zopet odprte šele koncem leta. Preureditev bo stala 220 milijonov dolarjev.

Ameriški poslanik pri Daladieru

Pariz, 4. oktobra. AA. Predsednik vlade Daladier je imel dolg sestanek z ameriškim poslanikom Bullittom.

Ovacije Churchillu

London, 5. okt. br. Snoci je bila poroka Churchillovega sina. Ko se je mornariški minister Churchill s svojo soprogo pripeljal pred cerkev, ga je obdala množica ljudstva, ki mu je viharno vzklikala kot šefu angleške mornarice, kakor tudi kot odličnemu pomorniku za obnovu miru v Evropi v okviru pravnega sistema, zasnovanega na sodobnih kulturnih načelih.

Vojni cilji zapada v madžarski luči

Budimpešta, 5. oktobra. b. Pariški poročalec tukajšnjega vladnega organa »Pester Lloyd« razpravlja v posebnem dopisu o vojnih ciljih Anglije in Francije ter izraža pri tem mnenje, da bodo ti cilji nasproti sedanemu izvršnemu dejstvu šli še dalje nazaj, kakor je to razvidno tudi iz govorov angleških in francoskih državnikov. Vojni cilji obeh zapadnih velesil se ozirajo na vzroke, ne pa na poudarek sedanje vojne. Zato se dejansko naslanjajo na ves razvoj po monakovskem sporazumu, odnosno še na razvoj pred njim. Poročalec pa izraža v tej zvezi upanje, da ti vojni cilji ne bodo prizadeli madžarskih mej, kakor so bile postavljene po osvojitvah lanskega in letošnjega leta. Poročalec misli pri tem na priključitev Podkarpatske Rusije in dela slovaškega ozemlja k Madžarski. V ostalem smatra, da se vojni izledi zapadnih velesil zaradi diplomatskega razvoja po izbruhu sedanje vojne niso poslabšali in da se sme pričeti tega z gotovostjo trditi, da bosta obe državi sporazumno odklonili vse mirovne predloge na nemški osnovi.

Angleški tačni svet

London, 5. okt. s. Pod predsedstvom kralja Jurija VI. se je danes vršila seja tačnega sveta, ki so ji prisostvovali lord Stanhope, lord Snell, lord Smith in podtajnik za Indijo Meal.

Nemci o sestreljenih zavezniških letalnih

Rim, 5. okt. br. DNB poroča, da je v septembru nemško protiletalsko topništvo skupno z lovskimi letali sestrelilo 71 francoskih in angleških letal. Med temi je imelo znake britanske vojne sile samo 27 letal, vsi ostali aparati so bili francoski.

Pogojno nemško spoštovanje belgijske nevtralnosti

London, 5. okt. s. Belgijska agencija Belga poroča iz Berlina, da bi se Nemčija v gotovih primerih smatrala odvezana svoje obljube, da bo spoštovala nevtralnost

Daladierov nastop proti komunistom

Zaključitev zasedanja francoskega parlamenta — 27 komunističnih občinskih svetov razpuščenih, proti 43 komunističnim poslancem pa uvedeno kazensko postopanje

Pariz, 5. oktobra. o. (Havas). Uradni list objavlja odlok o zaključitvi zasedanja senata in poslanske zbornice.

Pariški listi tolmajo odlok v tem smislu, da komunistični poslanci in senatorji odslej ne bodo več uživali imunetite in da bo lahko vlada podvzela proti njim vse ukrepe, ki se ji bodo zdeli potrebni.

Pariz, 5. okt. s. Vlada je razpustila 27 občinskih svetov s komunistično večino v seinskem in nekaterih drugih departmajih ter postavila vsem tem občinam komisarje. Nadalje je uvedeno postopanje proti 43 komunističnim poslancem in več sto občinskim svetnikom zaradi razvijanja defetistične literature. Zahtevali so tudi v poslanci na Herriota sklicanje parlamenta, da razpravlja o sklenitvi miru, ter so razširili pamflet, ki je zahteval sklenitev takojšnjega miru.

Danes je generalni tajnik francoskih strokovnih organizacij izjavil, da bo treba zvezo teh organizacij takoj preurediti in

nanovo organizirati. Iz nje bo treba izločiti vse komunistične elemente.

Pariz, 5. oktobra. br. Vojne sodne oblasti so danes na podlagi posebnih prijav izdale tiralice za komunistične poslanca Rametom in Bontejem.

Pariz, 5. okt. br. Socialistična parlamentarna frakcija je imela danes pod vodstvom predsednika socialistične stranke Leona Bluma sejo, na kateri je razpravljala o stališču, ki naj ga zavzame nasproti komunistom.

Na seji je bila sprejeta resolucija, v kateri socialistični poslanci uvodoma izražajo svojo solidarnost s Poljsko. Ostro obsojajo stališče ruske vlade, ki je dejansko opustila svojo nevtralnost in odredila zasedbo večjega dela Poljske po ruski vojski.

V resoluciji se nato francoska socialistična parlamentarna frakcija ostro izraža tudi proti vodilnim komunistom v Franciji, ki se niso hoteli odreči svojim stikom z Moskvjo.

Angleško-turška pogajanja v Londonu

London, 5. okt. s. Turška vojaška misija je danes nadaljevala razgovore z angleškimi vojaškimi krogi v vojnem ministrstvu.

London, 5. oktobra. z. Angleško-turška pogajanja v Londonu so že dovedla do popolnega razčiščenja turškega stališča. Turška vlada je o tem izdala komunikate, v katerem ugotavlja, da ni nobenih ovir, ki bi onemogočale sklenitev istočasne pogodbe z Rusijo, Anglijo in Francijo. Turški zunanji minister Saradzoglu je o svojih pogajanjih z ruskimi državniki sproti obveščal angleškega poslanika v Moskvi, tako da je bila tudi angleška vlada sproti poučena o vseh podrobnostih. Znano je, da je Rusija močno pritiskala na Turčijo, da bi dosegla nevtralizacijo Dardanel, vendar pa se je Turčija uspešno uprla tako ruskeemu vojaškemu kakor političnemu pritisku. Zato turško-ruska pogodba ne bo v nasprotju s pogodbami, ki jih je sklenila Turčija z Anglijo in Francijo in ki bodo te dni podpisane. Turški zunanji minister Saradzoglu je dal glede tega ponovna zagotovila angleškemu in francoskemu poslaniku v Moskvi.

Konferenca dominionov v Londonu

London, 5. okt. s. Novozelandska vlada je sporočila, da jo bo na konferenci dominionskih ministrov v Londonu zastopal ministrski predsednik Frazer. Avstralski ministrski predsednik Manzie je danes izjavil, da pride v začetku prihodnjega leta na vojni posvet predsednikov vseh dominionskih vlad. Tej izjavi pripominjajo v angleških uradnih krogih, da ne morejo dati še nobenih podatkov, če bo ministrski predsednik Chamberlain res sklical tudi konferenco ministrskih predsednikov.

Predlog za Rooseveltovo posredovanje

Washington, 5. okt. AA. (DNB). Senator Johnson je predložil v teku večerajšnje debate o spremembi nevtralnostnega zakona v senatu resolucijo, naj Roosevelt posreduje za premirje v Evropi. Resolucija je bila izročena odboru za zunanje zadeve.

Neprilike Pierlotove vlade v Belgiji

Bruselj, 6. okt. br. Nekateri desničarski listi so pričeli kritizirati sedanjo belgijsko vlado, češ da je brez moči in da ne obvlada sedanjega delikatnega položaja, v katerem se je znašla Belgija sprito vojne med Nemčijo ter Francijo in Anglijo. Tako pravi »Libre Belgique«, da vladi znatno otežuje delo tudi okoliščina, da je sestavljena iz 18 ministrov različnih strank, ki se še niso povsem odrekli svojim političnim prepričanjem in akcijam. V sedanjih prilikah bi morala biti belgijska vlada sestavljena vsaj nekoliko na avtoritativni bazi, da bi mogla sproti obvladati vsakovrstne notranje politične, gospodarske in mednarodne politične probleme, ki se ji postavljajo iz dneva v dan. Gospodarski ukrepi vlade so se izkazali na industrijskem in kmetijskem področju za zelo slabe. Velike težave povzročajo tudi finančni problemi. Prihodnji mesec se sestane parlament in utegne se zgoditi, da se bo Pierlotov kabinet tedaj znašel v resnih neprilikah.

Izvajanje pakta proti kominterni opuščeno

London, 6. okt. br. Reuter je objavil vesti iz Berlina in Rima, ki so se razširile v tamkajšnjih dobro poučenih političnih krogih, da se bo namreč izvajanje pakta proti kominterni do nadaljnjega opustilo. Japonska vlada je še pred kratkim predlagala, da bi se ta pakt ojačil z nekatereimi novimi določbami o skupni akciji proti komunizmu. Italijanska in nemška vlada na takšna pogajanja trenutno nista pristali.

Ukrajinsko manjšinsko vprašanje v Rumuniji

Bukarešta, 6. okt. br. Na povabilo notranjega ministrstva je priselil danes nekaj voditelj ukrajinske manjšine v Rumuniji, ki je imel z ministrskim predsednikom Argetoianom ter drugimi odločilnimi faktori daljše razgovore o ureditvi položaja ukrajinske manjšine in predvsem o njenih zahtevah na političnem, kulturnem in gospodarskem področju.

Nova zarota

»Železne garde«

Bukarešta, 5. oktobra. s. Associated Press poroča, da je bila odkrita nova zarota »Železne garde«. V Cernovicah je bilo aretiranih 12 oseb; ena izmed teh je izvršila samomor. V Galacu je bilo izvršenih 34 aretacij.

Angleško-japonska pogajanja

London, 5. oktobra. o. »Times« poroča iz Tokia, da računajo tamkaj z nadaljevanjem angleško-japonskih pogajanj, ki so bila prekinjena v mesecu avgustu. Obnova pogajanj bi bila tem lažja, ker se je položaj izboljšal in so iz japonske vlade izšli vsi prijatelji politike osti Rim-Berlin. Naloga sedanje japonske politike je zblizanje z velikimi pomorskimi silami Anglije in Zedinjenih držav.

Vojna na Kitajskem

Tokio, 5. oktobra. s. Japonska vojska je zavzela mesto Ining, važno strateško postojanko 200 km južno od Hankova. Japonska letala so danes zopet bombardirala Cunking, že sedmič tekom zadnjih dni.

Cunking, 5. okt. br. Več kitajskih letalskih eskadril je danes bombardiralo japonsko letališče v Hankovu. Skoraj vsa letala so se nepoškodovano vrnila na svoja oporišča. Kakor izjavljajo japonska letala, jim je bombardiranje popolnoma uspelo. Uničili so letališče in razdejali v hangarjih okrog 50 japonskih letal.

Naša poročila po polnoči

Kakšni bodo Hitlerjevi mirovni pogoji?

New York, 5. okt. s. Po neoficielnih poročilih iz Berlina namerava nemška vlada postaviti mirovne pogoje, ki bi vsebovali med drugim ustanovitev poljske države pod nemškim protektoratom, revizijo sedanjega položaja Češko-Moravske, razorožitev ter ureditev vprašanja kolonij.

Pariški politiki o Daladierovem ekspezeju

Pariz, 6. oktobra. z. Ekspozice, ki ga je podal ministrski predsednik Daladier v zunanje političnem odboru, je predmet živahnih komentarjev. V pariških političnih krogih naglašajo, da je Nemčija vojno na Poljskem v vojaškem pogledu dobila, v političnem pogledu pa zgubila. Nemške sanje o ekspanziji na vzhod so končane. Nemčija je imela dovolj sredstev, da premeta slabotno Poljsko, nikdar pa ne bo imela dovolj moči, da bi slavila zmago nad Anglijo in Francijo. Anglija in Francija odklanjata vsaka pogajanja s sedanjim nemškim režimom in se tudi ne bosta zadovoljili samo z novim nemškim režimom, marveč bosta tudi zahtevali, da se izpremeni vsa sedanja struktura Nemčije. Vse tako dolgo, dokler bo obstajala Nemčija v sedanji sestavi, bo pomenila stalno ogrožanje svojih sosedov.

Položaj na zapadnem bojišču

Pariz, 5. oktobra. br. Vrhovno poveljstvo francoske vojske je izdalo nocoj naslednje 64. vojno poročilo: V splošnem je dan mirno potekel. Na raznih odsekih fronte so bile izvidniške čete na obeh straneh v akciji.

Agencija Havas objavlja v zvezi s tem komunikatom, da je položaj na zapadni fronti do večera ostal nespremenjen; spopadli so se na raznih krajih le manjši oddelki francoskih in nemških izvidniških čet. Južnovzhodno od Saarbrückna pa je bilo na fronti vendarle nekoliko bolj živahno.

Gospodarska vojna

Švedske trgovske ladje bodo odslej spremljale švedske vojne ladje

Stockholm, 5. okt. s. Švedska vlada je odpelala vojno brodogoj, sestoejo iz ene križarke, dveh rušilcev, dveh podmornic in več manjših ladij, na križarjenje v švedskih teritorialnih vodah, da prepreči nadaljnje napade na švedske trgovske ladje. Oboroženih bo tudi 100 tovornih parnikov, da pomagajo pri zaščiti švedske obale. Švedske zavarovalnice so sporočile, da prevzamejo zavarovalnine za ladje samo še v švedskih teritorialnih vodah.

Dublin, 5. oktobra. AA. (Havas). Neka nemška podmornica 60 milj od obale je potopila neko grško ladjo. Posadka 28 moških je bila izkrcana na obalo. 6 mornarjev je bilo prepeljanih v bolnico. Kapetan je izjavil, da je podmornica opozorila ladjo, preden jo je potopila.

London, 5. okt. s. V krogih angleške admiralitete izjavljajo, da še ni ugotovljeno, ali je napad na angleško ladjo »Clement« v južnem Atlantiku res izvršila nemška lahka križarka »Admiral von Scherre«. Znano je, da je bila ta križarka ob začetku vojne v nemški luki. Če je sedanjska na odprtem morju, ji bo zelo otežkočena vrnitev.

Berlin, 5. oktobra. AA. (DNB). Iz Amsterdama poročajo: Zaradi angleške blokade je holandska vlada prisiljena racionirati prodajo petroleja. Odslej bo petrolej na prodaj samo na izkaznice, in sicer samo tistim podjetjem, ki lahko dokažejo, da jim je nujno potreben.

Pariz, 5. oktobra. AA. (Havas). Francoska podmornica, ki je po večerajšnjem uradnem francoskem poročilu zaplenila neko nemško trgovsko ladjo na visokem morju, se je vrnila s to ladjo v luko. Podmornica je bila ustavljena nemško trgovinsko ladjo daleč na morju in je morala prepluti s svojim plenom tisoč milj.

London, 5. okt. s. Po podatkih angleške admiralitete je Nemčija od začetka vojne izgubila še polovico podmornic, ki so uporabljive na visokem morju. Vse pretekli teden je bila od nemških podmornic potopljena ena sama manjša angleška ladja. Admiralteta zanika vesti, da bi angleške trgovske ladje same napadle nemške podmornice in pravi, da so te vesti razširjene za opravičilo neomejene kampanje, ki jo hoče začeti Nemčija.

Kodanj, 5. okt. s. Danska vlada je izdala na prebivalstvo apel, v katerem ga svari pred tujimi vohuni. Opozarja, da naj nihče ne da je informacij o gibanju danskih ladij ter o danskih lukah. Vsako sumljivo osebo, ki skuša dobiti take podatke, je treba prijaviti oblastvom.

Stockholm, 5. okt. br. Nemške stražne ladje so v Severnem morju pri Alesundu zaplenile pet švedskih parnikov, med katerimi so bili trije natovorniki z blagom za Anglijo, dva pa za Zedinjene države. Vse zaplenjene parnike so odvedli v vojno luko Kiel.

Sodne zadeve izročene banski oblasti v Zagrebu

Ustanovi se »Vrhovno sodišče v Ljubljani«

Beograd, 5. oktobra. a. Službene Novine objavljajo prvo uredbo o prenosu državnih poslov na banovino Hrvatsko. Ta prva uredba prenaša na bansko oblast v Zagrebu zadeve ministrstva pravde. Uredba ima 4 poglavja in 59 členov. Njene glavne določbe so:

S 30. septembrom 1939. sta nehala v ministrstvu pravde posloovati odseki, ki sta obravnavala osebne in upravne zadeve sodišč in državnih tožilstvo za področji apelacijskih sodišč v Zagrebu in Splitu. Oddelek za kaznilnice je s tem dnem prenehal obravnavati vse zadeve, ki se nanašajo na kazenske zadeve v banovini Hrvatski. Vsi ti posli se brez ozira na to, ali so že začeti ali še ne, odstopijo banski oblasti v Zagrebu, kateri se izročijo tudi vsi spisi. Osebe, ki je bilo pri ministrstvu zaposleno s temi zadevami, se da na razpolago banski oblasti ali pa postavi na razpoloženje, oni pa, ki so bili ministrstvu le dodeljeni, se vrnejo v svojo redno službo.

Okrajna sodišča, ki so bila po novih mejah banovine Hrvatske odrezana od svojega okrožnega sodišča, se priključijo, ako so prišla pod banovino Hrvatsko, najbližjemu okrožnemu sodišču v tej banovini, ako so ostala v drugih banovinah, pa najbližjemu okrožnemu sodišču v svoji banovini. Enako se ona okrajna sodišča, ki so prišla v banovino Hrvatsko, a so doslej pripadala kakemu drugemu apelacijskemu sodišču, kakor onima v Zagrebu in Splitu, odločijo od svojega dosedanjega apelacijskega sodišča in priključijo zagrebškemu ali splitskemu. Na drugi strani se odcepijo od zagrebškega in splitskega apelacijskega sodišča ona okrajna sodišča, ki leže v duнавski, drinski ali Zetski banovini in so doslej, ker se sodne meje niso krile z banovinskimi, spadala pod Zagreb ali Split, priključijo drugim apelacijskim sodiščem. Po teh spremembah pridejo okrajna sodišča Derвента izpod Sarajeva pod Zagreb, Travnik in Mostar izpod Sarajeva pod Split, Sremska Mitrovica izpod Zagreba pod Novi Sad in Kotor izpod Splita pod Sarajevo.

no. Tam je bilo v akciji tudi topništvo. Južno od Pirmasensa so Nemci poskušali z napadom svoje pehote zavzeti nekaj francoskih prednjih postojank, a francosko poljsko topništvo in strojniška gnezda so jim račune prekrizala. Francosko topništvo je ob tej priliki prizadejalo nemškim prednjim postojankam veliko škodo.

V nevtralnih krogih so se danes razširile nepotrjene vesti, da bodo Nemci poskušali obiti Maginotovo linijo in da bodo vdrli v Francijo preko Luksemburške. Tukajšnji vojaški strokovnjaki pa sodijo, da jim taka strateška poteza ne bi mnogo koristila, ker bi se na lepem nemška vojska znašla v kleščah med Maginotovo linijo ter belgijsko obrambno črto.

Nocojšnji listi z velikim zadovoljstvom beležijo kritična vojaška poročila angleškega tiska, v katerih angleški vojaški strokovnjaki hvalijo francosko letalstvo in topništvo. Tako ugotavlja »News Chronicle«, da so francoski generalni štab, frontni oficirji in topništvo naravnost nenadkriljivi. Tudi francosko letalstvo je dokazalo sposobnost svojih pilotov. Angleški listi tudi ugotavljajo, da ni več daleč čas, ko bosta francosko in angleško letalstvo tako po kakovosti kakor tudi po kvantiteti prekosila nasprotniko.

Nova zastava češkega protektorata

Praga, 5. oktobra. AA. (DNB.) Vlada protektorata je objavila uredbo, s katero se menja odredbe glede narodne zastave. Po tej uredbi bo imela nova zastava češko-moravskega protektorata barve od zgoraj navzdol belo, rdečo in modro z odgovarajočim grbom.

Turčija ne prizna razdelitve Poljske

Ankara, 5. oktobra. o. Kakor poroča anatolska brzojavna agencija, je turška vlada izjavila poljskemu poslaniku v Ankari, da ne priznava razdelitve Poljske, ki sta jo izvršila Nemčija in Rusija.

cer samo tistim podjetjem, ki lahko dokažejo, da jim je nujno potreben.

Pariz, 5. oktobra. AA. (Havas). Francoska podmornica, ki je po večerajšnjem uradnem francoskem poročilu zaplenila neko nemško trgovsko ladjo na visokem morju, se je vrnila s to ladjo v luko. Podmornica je bila ustavljena nemško trgovinsko ladjo daleč na morju in je morala prepluti s svojim plenom tisoč milj.

London, 5. okt. s. Po podatkih angleške admiralitete je Nemčija od začetka vojne izgubila še polovico podmornic, ki so uporabljive na visokem morju. Vse pretekli teden je bila od nemških podmornic potopljena ena sama manjša angleška ladja. Admiralteta zanika vesti, da bi angleške trgovske ladje same napadle nemške podmornice in pravi, da so te vesti razširjene za opravičilo neomejene kampanje, ki jo hoče začeti Nemčija.

Kodanj, 5. okt. s. Danska vlada je izdala na prebivalstvo apel, v katerem ga svari pred tujimi vohuni. Opozarja, da naj nihče ne da je informacij o gibanju danskih ladij ter o danskih lukah. Vsako sumljivo osebo, ki skuša dobiti take podatke, je treba prijaviti oblastvom.

Stockholm, 5. okt. br. Nemške stražne ladje so v Severnem morju pri Alesundu zaplenile pet švedskih parnikov, med katerimi so bili trije natovorniki z blagom za Anglijo, dva pa za Zedinjene države. Vse zaplenjene parnike so odvedli v vojno luko Kiel.

Sodne zadeve izročene banski oblasti v Zagrebu

Ustanovi se »Vrhovno sodišče v Ljubljani«

Beograd, 5. oktobra. a. Službene Novine objavljajo prvo uredbo o prenosu državnih poslov na banovino Hrvatsko. Ta prva uredba prenaša na bansko oblast v Zagrebu zadeve ministrstva pravde. Uredba ima 4 poglavja in 59 členov. Njene glavne določbe so:

S 30. septembrom 1939. sta nehala v ministrstvu pravde posloovati odseki, ki sta obravnavala osebne in upravne zadeve sodišč in državnih tožilstvo za področji apelacijskih sodišč v Zagrebu in Splitu. Oddelek za kaznilnice je s tem dnem prenehal obravnavati vse zadeve, ki se nanašajo na kazenske zadeve v banovini Hrvatski. Vsi ti posli se brez ozira na to, ali so že začeti ali še ne, odstopijo banski oblasti v Zagrebu, kateri se izročijo tudi vsi spisi. Osebe, ki je bilo pri ministrstvu zaposleno s temi zadevami, se da na razpolago banski oblasti ali pa postavi na razpoloženje, oni pa, ki so bili ministrstvu le dodeljeni, se vrnejo v svojo redno službo.

Okrajna sodišča, ki so bila po novih mejah banovine Hrvatske odrezana od svojega okrožnega sodišča, se priključijo, ako so prišla pod banovino Hrvatsko, najbližjemu okrožnemu sodišču v tej banovini, ako so ostala v drugih banovinah, pa najbližjemu okrožnemu sodišču v svoji banovini. Enako se ona okrajna sodišča, ki so prišla v banovino Hrvatsko, a so doslej pripadala kakemu drugemu apelacijskemu sodišču, kakor onima v Zagrebu in Splitu, odločijo od svojega dosedanjega apelacijskega sodišča in priključijo zagrebškemu ali splitskemu. Na drugi strani se odcepijo od zagrebškega in splitskega apelacijskega sodišča ona okrajna sodišča, ki leže v duнавski, drinski ali Zetski banovini in so doslej, ker se sodne meje niso krile z banovinskimi, spadala pod Zagreb ali Split, priključijo drugim apelacijskim sodiščem. Po teh spremembah pridejo okrajna sodišča Derвента izpod Sarajeva pod Zagreb, Travnik in Mostar izpod Sarajeva pod Split, Sremska Mitrovica izpod Zagreba pod Novi Sad in Kotor izpod Splita pod Sarajevo.

Zadeve apelacijskega sodišča v Splitu se izločijo iz Stola sedmorice oddelek A v Zagrebu in priključijo oddelku A, ki se bo odslej imenoval »Stol sedmorice«. Dosedanji oddelek B stola sedmorice se s 1. novembrom preseli iz Zagreba v Ljubljano in se bo odslej imenoval »Vrhovno sodišče v Ljubljani«.

Srezi, ki so se na novo priključili banovini Hrvatski, se izločijo iz območja iz svojih dosedanjih upravnih sodišč in se priključijo upravnemu sodišču v Zagrebu. Upravno sodišče v Dubrovniku, ki je bilo do sedaj pristojno za primorsko in zetsko banovino, se preseli v Podgorico in bo odslej pristojno le še za zetsko banovino, do čim bo za vso bivšo primorsko banovino in za srez Dubrovnik pristojno upravno sodišče v Zagrebu.

Ako je kako okrajno, okrožno ali apelacijsko sodišče že začelo obravnavati kako civilno-pravno ali kazensko zadevo, za katero po novih predpisih teritorialno ni več pristojno, jo obravnava še dalje do končne rešitve. To velja tudi za upravna sodišča.

Banska oblast prevzame tudi vse kazenske zadeve na svojem področju. Če so v teh zavodih obsojenci, ki so bili obsojeni od kakega sodišča izven banovine Hrvatske, bodo prepeljani v druge kaznilnice, ki jih bo določil minister pravde, v kaznilnice na Hrvatskem pa bodo iz ostalih kaznilnic prepeljani oni, ki so bili obsojeni od kakega sodišča na Hrvatskem.

Vremenska napoved

Zemunska: V glavnem oblačno z dežjem od časa do časa v večji severni polovici. Toplota bo nekoliko poskočila.